

NEUVOSTON DIREKTIIVI 2003/122/EURATOM,

annettu 22 päivänä joulukuuta 2003,

korkea-aktiivisten radioaktiivista ainetta sisältävien umpilähteiden ja isännättömien lähteiden valvonnasta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 31 artiklan 2 kohdan ja 32 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen, jonka se on laatinut saatuaan lausunnon asiantuntijaryhmältä, jonka tieteellistekninen komitea on nimennyt jäsenvaltioiden tieteellisten asiantuntijoiden keskuudesta Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 31 artiklan mukaisesti,

ovat kuulleet Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euratomin perustamissopimuksen 30 artiklassa määrätään, että yhteisössä vahvistetaan perusnormit väestön ja työntekijöiden terveyden suojelemiseksi ionisoivan säteilyn aiheuttamilta vaaroilta.
- (2) Perusnormien vahvistamisesta työntekijöiden ja väestön terveyden suojelemiseksi ionisoivasta säteilystä aiheutuvilta vaaroilta 13 päivänä toukokuuta 1996 annettu neuvoston direktiivi 96/29/Euratom ⁽²⁾ jatkaa vuodesta 1959 alkanutta perusnormeja vahvistavien direktiivien sarjaa.
- (3) Direktiivin 96/29/Euratom 4 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaan muun muassa radioaktiivisten lähteiden käyttö teollisuusradiografiassa, tuotantoprosessissa, tutkimuksessa tai altistettaessa ihmisiä lääketieteellisten toimenpiteiden yhteydessä edellyttää ennakkolupaa. Tämä vaatimus on aiheellista ulottaa koskemaan kaikkea toimintaa, jossa käytetään korkea-aktiivisia radioaktiivisia aineita sisältäviä säteilylähteitä, jotta tällaisiin lähteisiin liittyvien onnettomuuksien todennäköisyys saataisiin vielä pienemmäksi.
- (4) Ennen ennakkoluvan antamista on varmistettava, että lähteiden turvallista hallintaa varten on varauduttu asianmukaisiin järjestelyihin ja määräyksiin.
- (5) Kansainvälinen atomienergiajärjestö (IAEA) antaa radioaktiivisten aineiden turvallisia kuljetuksia koskevia määräyksiä, joihin sisältyy aktiivisuuteen perustuvia määräysten soveltamisrajoja. Nämä tarjoavat sopivan perustan tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien korkea-aktiivisten radioaktiivista ainetta sisältävien umpilähteiden määrittelylle ⁽³⁾.
- (6) Direktiivissä 96/29/Euratom on vahvistettu raja-arvot, jotka koskevat vapautusta toimintojen viranomaisille ilmoittamisesta. Nämä arvot on mainitussa direktiivissä vahvistettu merkityksettömän alhaisen riskitason pohjalta. Koska käsillä olevan direktiivin vaatimusten ei tulisi aiheuttaa pienten lähteiden haltijoille hallinnollista taakkaa, joka on kohtuuton mahdollisiin terveyshaittoihin nähden, korkea-aktiivisten radioaktiivista ainetta sisältävien lähteiden määritelmää ei tulisi ulottaa koskemaan direktiivissä 96/29/Euratom vahvistettuja vapaarajoja.
- (7) Umpilähteiden siirtoihin jäsenvaltioiden välillä sovelletaan radioaktiivisten aineiden siirroista jäsenvaltioiden välillä 8 päivänä kesäkuuta 1993 annetussa neuvoston asetuksessa (Euratom) N:o 1493/93 ⁽⁴⁾ vahvistettua menettelyä.
- (8) Vaikka yhteisön ja jäsenvaltioiden voimassa olevaan lainsäädäntöön perustuvat oikeudelliset vaatimukset varmistavat perussuojelun, korkea-aktiiviset lähteet merkitsevät kuitenkin huomattavia potentiaalisia riskejä ihmisten terveydelle ja ympäristölle, minkä vuoksi niitä on valvottava tiukasti niiden valmistushetkestä siihen hetkeen saakka, jona ne sijoitetaan tunnustettuun laitokseen pitkäaikaista varastointia tai loppusijoittamista varten.
- (9) Säteilyonnettomuuksien ja -vammojen ehkäiseminen edellyttää, että kaikkien korkea-aktiivisten lähteiden sijainti tunnetaan, sijainnista pidetään kirjaa ja se varmennetaan jatkuvasti siitä hetkestä, jolloin lähde valmistetaan tai tuodaan yhteisön alueelle, siihen asti, kun se sijoitetaan tunnustettuun laitokseen pitkäaikaista varastointia tai loppusijoittamista varten tai jolloin se viedään yhteisöstä. Korkea-aktiivisen lähteen tilaa koskevat muutokset, esimerkiksi sen sijainnin tai käytön suhteen, on myös kirjattava ja annettava tiedoksi. Fyysiset tai taloudelliset esteet eivät saisi estää tällaisten lähteiden asianmukaista uudelleenkäyttöä, kierrätystä tai loppusijoitusta, kun ne poistetaan käytöstä jossain ennakoitavassa tilanteessa.
- (10) Kaikki tahattomat altistumistapaukset olisi ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle.
- (11) Korkea-aktiivisten lähteiden liikkeet yhteisössä tekevät tarpeelliseksi yhdenmukaistaa kyseisten lähteiden valvonnan ja niitä koskevat tiedot soveltamalla vähimmäisvaatimuksia.
- (12) Kokemus osoittaa, että korkea-aktiivisia lähteitä voi asianmukaisesta oikeudellisesta kehiksestä huolimatta joutua valvonnan ulkopuolelle. Lisäksi menneestä toiminnasta peräisin olevat isännättömät lähteet edellyttävät erityisiä aloitteita.

⁽¹⁾ Lausunto annettu 18. marraskuuta 2003 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ EYVL L 159, 29.6.1996, s. 1.

⁽³⁾ IAEA Safety Standards Series No TS-R-1 (ST, Revised), Wien, 2000.

⁽⁴⁾ EYVL L 148, 19.6.1993, s. 1.

- (13) Näin ollen on välttämätöntä säätää kunkin korkea-aktiivisen lähteen yksilöimisestä, merkitsemisestä ja kirjaamisesta sekä lähteiden käyttöön liittyviin toimiin osallistuvien erityiskoulutuksesta ja heihin kohdistuvasta tiedottamisesta. Korkea-aktiivisten lähteiden merkitseminen kaivertamalla tai leimaamalla muiden henkilöiden kuin valmistajan toimesta voi kuitenkin olla ongelmallista ja sitä olisi vältettävä. Lisäksi on suotavaa järjestää riittävää koulutusta ja tiedotusta niille, jotka voivat vahingossa joutua tekemisiin isännättömien lähteiden kanssa.
- (14) Lisäksi on välttämätöntä säätää sopivista keinoista isännättömien korkea-aktiivisten lähteiden käsittelemiseksi, alan kansainvälisestä yhteistyöstä ja tiedonvaihdosta, tarkastuksista sekä taloudellisesta varautumisesta tilanteisiin, joissa lähteen alkuperäistä haltijaa ei voida yksilöidä tai tämä on todettu maksukyvyttömäksi.
- (15) Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava tämän direktiivin säännösten rikkomiseen sovellettavia seuraamuksia koskevat säännöt ja varmistettava niiden täytäntöönpano. Seuraamusten olisi oltava tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tarkoitus ja soveltamisala

1. Tämän direktiivin tarkoituksena on ehkäistä korkea-aktiivisten radioaktiivista ainetta sisältävien umpilähteiden ja isännättömien lähteiden riittämättömästä valvonnasta johtuvaa työntekijöiden ja väestön altistumista ionisoivalle säteilylle sekä yhdenmukaistaa jäsenvaltioiden valvontatoimia asettamalla erityisvaatimuksia, joilla varmistetaan, että kaikki lähteet pysyvät valvonnan piirissä.

2. Tätä direktiiviä sovelletaan 2 artiklassa määriteltyihin korkea-aktiivisiin lähteisiin. Jos kyseisten lähteiden aktiivisuus on laskenut direktiivissä 96/29/Euratom ilmoitettujen vapaarajojen alapuolelle, jäsenvaltiot voivat jättää ne tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.

3. Tämän direktiivin mukaiset vähimmäisvelvollisuudet täydentävät niitä, joista on säädetty direktiivissä 96/29/Euratom.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) 'isännättömällä lähteellä' umpilähdettä, jonka aktiivisuustaso löytöajankohtana ylittää direktiivin 96/29/Euratom 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua vapaarajan ja

joka ei ole lakisääteisen valvonnan piirissä joko siksi, ettei se koskaan ole ollut sellaisessa valvonnassa, tai siksi, että se on hylätty, kadonnut, joutunut väärään paikkaan, varastettu tai luovutettu uudelle haltijalle ilman asianmukaista ilmoitusta toimivaltaiselle viranomaiselle tai ilmoittamatta asiasta vastaanottajalle;

- b) 'korkea-aktiivisella lähteellä', jäljempänä 'lähde', umpilähdettä, jonka sisältämän radionuklidin aktiivisuus sen valmistuskellällä tai, jos sitä ei tiedetä, ensimmäisen markkinoille saattamisen hetkellä on vähintään sillä kyseisen radionuklidin aktiivisuustasolla, joka on määritelty liitteessä I;
- c) 'toiminnalla' samaa kuin direktiivissä 96/29/Euratom olevassa määritelmässä;
- d) 'luvalla' toimivaltaisten viranomaisten hakemuksen perusteella antamalla asiakirjalla myönnettyä lupaa harjoittaa toimintaa, jossa käytetään säteilylähdettä;
- e) 'toimivaltaisella viranomaisella' viranomaista, jonka jäsenvaltio on nimennyt suorittamaan tässä direktiivissä tarkoitettuja tehtäviä;
- f) 'käytöstä poistetulla lähteellä' lähettä, jota ei enää käytetä eikä aiota käyttää sen toiminnan harjoittamiseen, johon lupa on myönnetty;
- g) 'haltijalla' luonnollista tai oikeushenkilöä, joka on kansallisen lainsäädännön nojalla vastuussa lähteestä ja joka voi olla esimerkiksi lähteen valmistaja, toimittaja tai käyttäjä mutta ei tunnustettu laitos;
- h) 'valmistajalla' lähteen valmistavaa luonnollista tai oikeushenkilöä;
- i) 'tunnustetulla laitoksella' jäsenvaltion alueella sijaitsevaa laitosta, jolla on kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten kansallisen lainsäädännön mukaisesti myöntämä lupa lähteiden pitkäaikaiseen varastointiin tai loppusijoittamiseen, tai laitosta, jolla on kansallisen lainsäädännön mukainen lupa lähteiden väliaikaiseen varastointiin;
- j) 'säteilylle altistuvalla työntekijällä' samaa kuin direktiivissä 96/29/Euratom olevassa määritelmässä;
- k) 'umpilähteellä' samaa kuin direktiivissä 96/29/Euratom olevassa määritelmässä, ja siihen sisältyy soveltuvin osin radioaktiivisen materiaalin sisältävä kapseli, joka katsotaan lähteen olennaiseksi osaksi;
- l) 'toimittajalla' luonnollista tai oikeushenkilöä, joka toimittaa lähteen tai antaa sen käyttöön;
- m) 'lähteen luovuttamisella' lähteen siirtoa haltijalta toiselle;
- n) 'lähteen suojuksella' umpilähteen suoja, joka ei ole lähteen olennainen osa, vaan joka on tarkoitettu kuljetukseen, käsittelyyn jne.

3 artikla

Lupa

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että haltija hankkii ennakokuluvan kaikkeen toimintaan, jossa käytetään säteilylähteitä, lähteen haltuunotto mukaan lukien.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava ennen luvan antamista, että
 - a) on toteutettu asianmukaiset järjestelyt, myös tästä direktiivistä johtuvat, sekä myös ne, jotka tarvitaan käytöstä poistettujen lähteiden turvallista hallintaa varten. Viimeksi mainituissa järjestelyissä voidaan säätää kyseisten lähteiden luovuttamisesta toimittajalle tai niiden sijoittamisesta tunnustettuun laitokseen taikka valmistajan tai toimittajan velvollisuudesta ottaa vastaan nämä lähteet;
 - b) käytöstä poistettujen lähteiden turvalliseen hallintaan on varauduttu asianmukaisesti rahavakuudella tai muulla kyseessä olevan lähteen kannalta asianmukaisella vastaavalla välineellä, mukaan luettuina tapaukset, joissa lähteen haltijasta tulee maksukyvytön tai se lopettaa toimintansa.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luvassa määrätään
 - a) vastuista;
 - b) henkilöstön vähimmäispätevyydestä, tiedotus ja koulutus mukaan luettuina;
 - c) lähteen, lähteiden suojusten ja lisälaitteiden suorituskykyä koskevista vähimmäisvaatimuksista;
 - d) menettelystä hätätilanteissa ja viestintäyhteyksistä;
 - e) työssä noudatettavista menettelytavoista;
 - f) laitteiden, lähteiden ja suojusten huollosta;
 - g) käytöstä poistettujen lähteiden asianmukaisesta hallinnasta, johon kuuluvat tarvittaessa myös sopimukset käytöstä poistettujen lähteiden luovuttamisesta toimittajalle, toiselle luvan saaneelle haltijalle tai tunnustetulle laitokselle.

4 artikla

Luovutukset

Jäsenvaltioiden on perustettava järjestelmä, jonka avulla ne voivat pysyä riittävän hyvin ajan tasalla lähteiden yksittäisistä luovutuksista.

5 artikla

Kirjattavat tiedot

1. Haltijan on pidettävä kirjaa kaikista vastuullaan olevista lähteistä, niiden sijainnista ja luovutuksista. Kirjanpidossa on ilmoitettava liitteessä II esitetyt tiedot. Tiedot voidaan kirjata 5 kohdassa tarkoitettulle vakiomuotoiselle kirjauslomakkeelle.

2. Haltijan on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle 1 kohdassa tarkoitettu kirjanpidosta tai sen osasta sähköinen tai kirjallinen jäljennös siten kuin asianomaisen jäsenvaltion vaatimukset edellyttävät

- ilman tarpeetonta viivytystä kirjanpidon suorittamishetkellä, minkä olisi tapahduttava mahdollisimman pian lähteen haltuunoton jälkeen,
- sen jälkeen jäsenvaltion ja/tai toimivaltaisten viranomaisten määräämin väliajoin, joiden pituus ei saa ylittää 12:ta kuukautta,
- jos ilmoituslomakkeen mukainen tilanne muuttuu,
- ilman tarpeetonta viivytystä tiettyä lähdettä koskevaa kirjanpitoa päätettäessä, kun lähde ei enää ole haltijan hallussa. Tässä tapauksessa on ilmoitettava sen haltijan tai tunnustetun laitoksen nimi, jolle lähde on luovutettu,
- ilman tarpeetonta viivytystä kirjanpitoa päätettäessä, kun haltijalla ei enää ole lähteitä hallussaan, ja
- toimivaltaisen viranomaisen niin vaatiessa.

Haltijan kirjanpidon on oltava toimivaltaisten viranomaisten tarkastettavissa.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on pidettävä kirjaa luvan saaneista haltijoista ja niiden hallussa olevista lähteistä. Kirjanpidossa on ilmoitettava kyseessä oleva radionuklidi, aktiivisuus valmistusajankohtana tai, jos tätä arvoa ei tiedetä, ensimmäisen markkinoille saattamisen hetkellä taikka sillä hetkellä, kun haltija sai lähteen haltuunsa, sekä lähdeyyppi.

4. Toimivaltaisten viranomaisten kirjanpidon on oltava ajan tasalla ja siinä on otettava huomioon muun muassa luovutukset.

5. Komissio asettaa liitteessä II olevan vakiomuotoisen kirjauslomakkeen saataville sähköisessä muodossa.

6. Komissio voi 17 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen päivittää liitteessä II vahvistettuja vaadittavia tietoja ja liitteessä II olevaa vakiomuotoista kirjauslomaketta.

6 artikla

Haltijoita koskevat vaatimukset

Kunkin lähteiden haltijan on

- a) varmistettava, että sopivia testejä, esimerkiksi kansainvälisten standardien mukaisia vuototestejä, tehdään säännöllisesti kunkin lähteen tiiviiden tarkastamiseksi ja säilyttämiseksi;

- b) tarkastettava säännöllisesti tietyin väliajoin, jotka jäsenvaltiot voivat vahvistaa, että kaikki lähteet ja tarvittaessa lähteen sisältävät laitteet ovat edelleen käyttö- tai varastopaikallaan ja ulkoisesti hyvässä kunnossa;
- c) varmistettava, että kutakin kiinteää ja liikuteltavaa lähettä suojataan riittävin dokumentoiduin toimenpitein, kuten kirjallisin toiminta- ja menettelyohjein, luvattomalta luoksepääsystä, katoamiselta, varkaudelta tai vahingoittumiselta tulipalossa;
- d) ilmoitettava viipymättä toimivaltaiselle viranomaiselle lähteen katoamisesta, varkaudesta tai luvattomasta käytöstä, tarkastutettava kunkin lähteen tiiviys minkä tahansa lähettä mahdollisesti vahingoittaneen tapahtuman, kuten tulipalon, jälkeen, ja tarvittaessa ilmoitettava siitä sekä toteutetuista toimenpiteistä toimivaltaiselle viranomaiselle;
- e) palautettava ilman tarpeetonta viivytystä käytön päätyttyä kaikki käytöstä poistetut lähteet niiden toimittajalle tai luovutettava ne tunnustetulle laitokselle tai toimitettava ne toiselle luvan saaneelle haltijalle, jollei toimivaltainen viranomainen ole antanut suostumustaan toisenlaiseen menettelyyn;
- f) varmistettava, että vastaanottajalla on asianmukainen lupa ennen luovutusta;
- g) ilmoitettava viipymättä toimivaltaiselle viranomaiselle kaikista vaaratilanteista ja onnettomuuksista, joissa työntekijä tai joku ulkopuolinen on altistunut tahattomasti.

7 artikla

Lähteiden yksilöiminen ja merkinnät

1. Valmistajan on yksilöitävä jokainen lähde tai, jos kyseessä on lähteiden maahantuonti yhteisön ulkopuolelta, toimittajan on varmistettava, että kukin lähde yksilöidään yksilöllisellä numerolla. Tämä numero on merkittävä kaivertamalla tai leimaamalla lähteeseen, jos tämä on käytännössä mahdollista.

Tämä numero on merkittävä kaivertamalla tai leimaamalla myös lähteen suojukseen. Jos tämä ei ole käytännössä mahdollista tai jos on kyse uudelleen käytettävistä kuljetussuojuksista, lähteen suojuksessa olisi oltava ainakin tietoja lähteen laadusta.

Valmistajan tai toimittajan on varmistettava, että lähteen suojuksia, jos se on käytännössä mahdollista, lähde on merkitty asianmukaisesti säteilyvaarasta varoittavilla merkinnöillä ja kilvillä.

Valmistajan on toimitettava valokuva kustakin valmistetusta lähteen rakennemallista ja tavanomaisista lähteiden suojuksista.

2. Haltijan on varmistettava, että jokaiseen lähteeseen liitetään kirjalliset tiedot siitä, että lähde on yksilöity ja merkitty 1 kohdan mukaisesti ja että 1 kohdassa tarkoitetut merkinnät ja kilvet ovat luettavissa. Tietoaineiston on sisällettävä asiaankuuluvia valokuvia lähteestä, lähteen suojuksista sekä kuljetuspakauksesta, laitteista ja välineistä.

8 artikla

Koulutus ja tiedotus

1. Kun säteilysuojelun alalla annetaan tietoja ja järjestetään koulutusta direktiivin 96/29/Euratom 22 artiklan mukaisesti, haltijan on huolehdittava, että koulutukseen sisältyvät lähteiden turvallista hallintaa koskevat erityisvaatimukset.

Tiedotuksessa ja koulutuksessa on korostettava tarvittavia turvallisuusvaatimuksia ja annettava täsmällisiä tietoja siitä, millaisia seurauksia voi olla lähteiden riittävän valvonnan pettämisestä.

Uutta tietoa ja koulutusta on annettava säännöllisin väliajoin, ja ne on dokumentoitava, jotta asianomaisilla työntekijöillä on riittävät valmiudet kyseisten tilanteiden varalta.

Asianmukainen tiedotus ja koulutus on suunnattava säteilylle altistuville työntekijöille.

2. Jäsenvaltioiden on toimittava sen hyväksi, että sellaisten laitosten johdolle ja työntekijöille, joissa isännättömiä lähteitä todennäköisimmin ilmaantuu tai prosessoidaan, kuten suurten metalliromuttamojen ja suurten metalliromun kierrätyslaitosten, sekä merkittävien kauttakulkupisteiden, kuten raja-asemien, johdolle ja työntekijöille

a) tiedotetaan siitä, että he voivat joutua tekemisiin säteilylähteen kanssa;

b) annetaan ohjeita ja koulutusta lähteiden ja niiden suojusten visuaalista tunnistamista varten;

c) annetaan perustietoja ionisoivasta säteilystä ja sen vaikutuksista;

d) annetaan tietoja ja koulutusta siitä, miten on toimittava laitoksen alueella, jos lähteestä on tehty havainto tai havaintoepäily.

9 artikla

Isännättömät lähteet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset ovat valmistautuneet isännättömien lähteiden talteenottoon ja isännättömistä lähteistä johtuvissa säteilyhäätätilanteissa toimimiseen tai ovat antaneet näitä koskevia määräyksiä, myös vastuunjaon osalta, ja että ne ovat valmistelleet näissä tilanteissa tarvittavat toimintasuunnitelmat ja toimenpiteet.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että erikoistunutta teknistä neuvontaa ja apua on nopeasti tarjolla henkilöille, jotka eivät tavallisesti osallistu säteilysuojeluväestön alaisiin toimintoihin, mutta jotka epäilevät olevansa tekemisissä isännättömän lähteen kanssa. Neuvonnan ja avun päätarkoituksena on työntekijöiden ja väestön säteilysuojelu ja lähteen turvallisuus.

3. Jäsenvaltioiden on rohkaistava sellaisten järjestelmien perustamista, joilla pyritään havaitsemaan isännättömiä lähteitä esimerkiksi suurissa metalliromuttamoissa ja suurissa metalliromun kierrätyslaitoksissa, joissa isännättömiä lähteitä voidaan yleensä havaita, ja aina tarvittaessa merkittävässä kauttakulkupisteissä, kuten raja-aseilla.

4. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa varmistettava kampanjoiden järjestäminen menneestä toiminnasta jäljelle jääneiden isännättömien lähteiden talteen ottamiseksi.

Kampanjoihin voi kuulua jäsenvaltioiden osallistumista lähteiden talteen ottamisen, hallinnan ja loppusijoittamisen rahoitukseen, ja niihin voi myös kuulua viranomaisten, kuten tullihallinnon, ja haltijoiden, kuten tutkimuslaitosten, materiaalintestauslaitosten ja sairaaloiden, hallussa olevien historiallisten rekisterien tutkiminen.

10 artikla

Rahavakuus isännättömiä lähteitä varten

Jäsenvaltioiden on varmistettava päättämäänsä yksityiskohtaisia järjestelyjä noudattaen, että luodaan rahavakuusjärjestelmä tai vastaava väline 9 artiklassa säädettyjen vaatimusten soveltamisesta mahdollisesti aiheutuvien, isännättömien lähteiden talteentoon liittyvien interventio kustannusten kattamiseksi.

11 artikla

Kansainvälinen yhteistyö ja tiedonvaihto

Kunakin jäsenvaltio on viipymättä vaihdettava tietoja ja tehtävä yhteistyötä muiden asianomaisten jäsenvaltioiden, kolmansien maiden sekä asianomaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa lähteiden katoamisiin, paikaltaan poistamisiin, varkauksiin ja löytymiseen sekä seurantaan tai tutkimuksiin liittyvissä asioissa, ottaen huomioon asianmukaiset salassapitovaatimukset ja kansallinen lainsäädäntö.

12 artikla

Tarkastukset

Jäsenvaltioiden on perustettava tai pidettävä voimassa tarkastusjärjestelmä, jolla valvotaan tämän direktiivin mukaisesti annettujen säännösten noudattamista.

13 artikla

Toimivaltainen viranomainen

1. Kunakin jäsenvaltio on nimettävä toimivaltainen viranomainen suorittamaan tässä direktiivissä säädettyjä tehtäviä.

2. Kunakin jäsenvaltio on toimitettava komissiolle toimivaltaisen viranomaisen nimi ja osoite sekä kaikki tiedot, joita tarvitaan nopeaan viestintään tämän viranomaisen kanssa.

3. Jos useat jäsenvaltion viranomaiset ovat toimivaltaisia, jäsenvaltio on nimettävä viranomainen, jota käytetään yhteyspisteenä asioitaessa muiden jäsenvaltioiden yhteystahojen kanssa.

4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin tulevat muutokset.

5. Komissio ilmoittaa 2, 3 ja 4 kohdassa tarkoitettut tiedot kaikille yhteisön toimivaltaisille viranomaisille ja julkaisee ne *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* säännöllisesti ja enintään kahden vuoden välein.

14 artikla

Kokemuksista raportoiminen

Jäsenvaltioiden on raportoitava komissiolle direktiivin täytäntöönpanosta saaduista kokemuksista, ottaen huomioon myös 1 artiklan 2 kohdasta mahdollisesti aiheutuneet vaikutukset 31 päivään joulukuuta 2010 mennessä.

Komissio antaa jäsenvaltioiden raporttien perusteella kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle.

15 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on määritettävä tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavat seuraamukset. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

16 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 31 päivään joulukuuta 2005 mennessä.

Niiden lähteiden osalta, jotka on saatettu markkinoille ennen ensimmäisessä alakohdassa mainittua päivämäärää, jäsenvaltiot voivat määrätä, että:

- a) direktiivin 3—6 artiklaa ei sovelleta ennen 31 päivää joulukuuta 2007;
- b) direktiivin 7 artiklaa ei sovelleta, lukuun ottamatta seuraavia vaatimuksia, joita on sovellettava 31 päivään joulukuuta 2007 mennessä:
 - haltijan on varmistettava, että kuhunkin mainitun kaltaiseen lähteeseen, jos se on käytännössä mahdollista, ja lähteen suojukseen liitetään kirjalliset tiedot lähteen ja sen laadun tunnistamiseksi,
 - haltijan on varmistettava, että kukin mainitun kaltainen lähde, jos se on käytännössä mahdollista, ja lähteen suojus on merkitty asianmukaisesti säteilyvaarasta varoitettavien merkinnöin.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitettuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säädökset sekä taulukko, joka osoittaa, millä tavoin tämän direktiivin säännökset vastaavat annettuja kansallisia säännöksiä, kirjallisina komissiolle.

17 artikla

Komitea

Komissiota avustaa 5 artiklan 6 kohdassa säädettyjen tehtävien suorittamisessa neuvoa-antava komitea, joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja.

Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa, tarvittaessa äänestettyään, lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan.

Lausunto merkitään pöytäkirjaan; lisäksi jokaisella jäsenvaltiolla on oikeus pyytää, että sen kanta merkitään pöytäkirjaan.

Komission on, niin suurelta osin kuin mahdollista, otettava huomioon komitean lausunto. Sen on ilmoitettava, millä tavoin lausunto on otettu huomioon.

18 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

19 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 22 päivänä joulukuuta 2003.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. MATTEOLI

LIIITE I

Aktiivisuustasot

Niihin radionuklideihin, joita ei mainita alla olevassa taulukossa, mutta joihin viitataan direktiivin 96/29/Euratom liitteen I taulukossa A, sovelletaan aktiivisuustasoa, joka on sadasosa kyseisen radionuklidin A1-arvosta, joka on annettu radioaktiivisten aineiden turvallisia kuljetuksia koskevissa Kansainvälisen atomienergiajärjestön IAEA:n antamissa määräyksissä (*).

Alkuaine (järjestysluku)	Radionuklidi	Aktiivisuus (Bq)
Rauta (26)	Fe-55	4×10^{11}
Koboltti (27)	Co-60	4×10^9
Seleen (34)	Se-75	3×10^{10}
Krypton (36)	Kr-85	1×10^{11}
Strontium (38)	Sr-90 ^(a)	3×10^9
Palladium (46)	Pd-103 ^(a)	4×10^{11}
Jodi (53)	I-125	2×10^{11}
Cesium (55)	Cs-137 ^(a)	2×10^{10}
Prometium (61)	Pm-147	4×10^{11}
Gadolinium (64)	Gd-153	1×10^{11}
Tulium (69)	Tm-170	3×10^{10}
Iridium (77)	Ir-192	1×10^{10}
Tallium (81)	Tl-204	1×10^{11}
Radium (88)	Ra-226 ^(b)	2×10^9
Plutonium (94)	Pu-238 ^(a)	1×10^{11}
Amerikium (95)	Am-241 ^(b)	1×10^{11}
Kalifornium (98)	Cf-252	5×10^8

^(a) Aktiivisuuteen on laskettu mukaan sellaiset tytärnuklidit, joiden puoliintumisaika on alle 10 päivää.

^(b) Sisältää berylliumpitoiset neutronilähteet.

LIITE II

KORKEA-AKTIIVISTEN UMPILÄHTEIDEN (KU-LÄHDE) VAKIOMUOTOINEN KIRJAUSLOMAKE (vapaaehtoiset kohdat kursivilla)

<p>1. Lähteen tunnistenumero</p>	<p>2. Luvan saaneen haltijan tunnistetiedot</p> <p>Nimi: Osoite: Maa:</p> <p>Valmistaja ☐ Toimittaja ☐ Käyttäjä ☐</p> <p>5. Lupa</p> <p>Numero: Myyntämispäivä: Voimassaolo päättyy:</p>	<p>3. Lähteen sijainti (käyttö tai varastointi) mikäli ei sama kuin 2 kohdassa.</p> <p>Nimi: Osoite:</p> <p>Kiinteä käytönlapa ☐ Varasto (liikultava) ☐</p> <p>6. Lähteen operationaalinen valvonta</p> <p>Pvm: Pvm: Pvm:</p>
<p>4. Kirjaukset</p> <p>Kirjauksen aloituspäivä: Päivä, jona kirjaukset siirretty historialliseen arkistoon:</p>	<p>7. Lähteen ominaisuudet</p> <p>Radonuklidit: Aktiivisuus valmistuspäivänä tai päivänä, jolloin lähde on ensin saatettu markkinoille: Valmistuspäivä: Valmistaja/Toimittaja: (1) Nimi: Osoite: Maa:</p> <p>8. Lähteen vastaanotto</p> <p>Vastaanottopäivä: Keneltä vastaanotettu: Nimi: Osoite: Maa:</p> <p>Valmistaja ☐ Toimittaja ☐ Muu käyttäjä ☐</p>	<p>Pvm: Pvm: Pvm: Pvm: Pvm: Pvm: Pvm: Pvm:</p>
<p>9. Lähteen luovutus</p> <p>Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet: Lähdeyttyin tunniste: Kapselin tunniste: ISO-luokitus: ANSI-luokitus: Eriyisluotoinen todistus:</p>	<p>10. Lisätietoja</p> <p>Katoaminen: ☐ katoamispm: Varkaus: ☐ Varkauspm: Löytäminen: pvm: paikka: Muita tietoja:</p> <p>Luovutuspäivä: Kenelle luovutettu: Nimi: Osoite: Maa:</p> <p>Valmistaja ☐ Toimittaja ☐ Muu käyttäjä ☐</p> <p>Tunnustettu laitos</p>	<p>kyllä ☐ ei ☐</p>

(1) Jos lähteen valmistaja on sijoittautunut yhteisön ulkopuolelle, voidaan ilmoittaa maahantuojan ja/tai tavarantoimittajan nimi ja osoite.